

Gezonde 3+30+300-groenregel: overzicht van indicatoren

Indicator	Subindicatoren	Definitie	Gezondheidskundige invulling van 3+30+300 regel
Zicht op groen – focus op bomen	Gebouwscore	De indicator ‘Zicht op groen – focus op bomen: gebouwscore’ geeft het zicht op groen weer vanuit een gebouw. De indicator varieert tussen 0 (geen zicht op groen) en 1 (alleen zicht op groen).	De indicator “zichtgroen – focus op bomen” is een verfijning van de 3-component van de 3+30+300 regel, waarbij wordt aangegeven of er al dan niet 3 bomen zichtbaar zijn. De 3-bomen voorstelling is wat te simplistisch in het kader van gezondheidsimpact, maar door zijn eenvoud (ja/nee) wel communicatief sterk. Daartegenover biedt de indicator “zichtgroen – focus op bomen” een meer genuanceerde en gezondheidsrelevante maat voor de visuele aanwezigheid van natuur in de directe leefomgeving; vanuit een gebouw (gebouwscore), vanop een perceel van bv. een school of zorginstelling (perceelscore) of vanop de straat in de woonomgeving (buurtscore). Onder groen vallen namelijk meerdere groencategorieën: hoog groen (meer dan 3m hoog), blauwe ruimte, en met een lager gewicht laag groen (minder dan 3 m hoog) en landbouw.
	Perceelscore	De indicator ‘Zicht op groen – focus op bomen: perceelscore’ geeft het zicht op groen weer vanop een perceel (bv. speelplaats, tuin, schooldomein, ...). De indicator varieert tussen 0 (geen zicht op groen) en 1 (alleen zicht op groen).	
	Buurtscore	De indicator ‘Zicht op groen – focus op bomen: buurtscore’ evalueert het zicht op groen tijdens een korte lokale wandeling van 800 meter (heen en terug) of ongeveer 15 minuten wandelen. De indicator varieert tussen 0 (geen zicht op groen) en 1 (alleen zicht op groen). Merk op voor alle subindicatoren: De verschillende groencategorieën hoog groen (vegetatie meer dan 3 m hoog), laag groen (vegetatie minder dan 3 m hoog), landbouw en water worden niet evenwaardig geëvalueerd: de waarde van landbouw en laag groen wordt voor de helft van de waarde van deze van hoog groen en blauw meegenomen. Zichtbare groene elementen in de onmiddellijke omgeving van de observator krijgen een groter gewicht dan groene elementen op een grotere afstand, hiervoor wordt een afstandsvervalcurve gebruikt.	
Klimaatgroen in de buurt	% hoog en laag groen in de buurt	De indicator ‘Klimaatgroen in de buurt - % hoog en laag groen in de buurt’ geeft het percentage hoog groen en laag groen dat in de buurt van een woning (of voorziening) aanwezig is. De verschillende groencategorieën hoog groen en laag groen worden niet evenwaardig geëvalueerd: de waarde van laag groen wordt voor de helft van de waarde van deze van hoog groen meegenomen.	Deze indicator is een verfijning van de 30-component van de 3+30+300 regel, waarbij wordt aangegeven of er al dan niet 30% boomkruinbedekking is in een buurt. In stedelijke context blijft deze drempel vaak onrealistisch, aangezien hoge boomedichtheden in steden moeilijk haalbaar zijn door ruimtegebrek en bebouwing. Door niet alleen hoog groen (bomen), maar ook laag groen (struiken, graszones, bermen) mee te nemen en verschillend te wegen, biedt de indicator “% hoog en laag groen in de buurt” een realistischer en vollediger beeld van de groene leefomgeving. Zowel hoog groen als laag groen zijn gezondheidskundig relevant om de blootstelling aan bv. hittestress, overstromingen, luchtvervuiling, geluidshinder, ... te beperken.
	% boomkruinbedekking in de buurt	De indicator ‘Klimaatgroen in de buurt - % boomkruinbedekking in de buurt’ geeft het percentage hoog groen dat in de buurt van een woning (of voorziening) aanwezig is.	Deze indicator is de originele invulling van de 30-component van de 3+30+300 regel.
Recreatie- en ontmoetingsgroen	Bezoekgroen op wandelafstand	De indicator ‘Bezoekgroen op wandelafstand’ geeft weer hoeveel toegankelijke groene ruimte op wandelstand aanwezig is voor recreatie of ontmoeting. De indicator is opgebouwd uit een aantal deelindicatoren die verschillende combinaties geven van minimumoppervlaktes van het groengebied (aantal ha gaande van 0,2 tot meer dan 300 ha) en een maximumafstand over de weg (gaande van 300 m tot 5 km) tot het toegangspunt ervan. Omdat een toegankelijke groene ruimte dicht bij de woonlocatie vaker gebruikt wordt dan een verder afgelegen groene ruimte, wordt voor elke deelindicator een correctiefactor toegepast o.b.v. een afstandsvervalfunctie voor wandelaars.	Deze indicator is een verfijning van de 300-component van de 3+30+300 regel, waarbij wordt aangegeven of er al dan niet een groene ruimte van minstens 0,5 ha oppervlakte aanwezig is binnen een straal van 300 m van de woning. Onderzoek wijst evenwel uit dat de meeste mensen grotere groene ruimtes bezoeken die vaak veel verder weg liggen dan 300 m. De indicator “Bezoekgroen op wandelafstand” gaat daarom verder door rekening te houden met zowel oppervlakte (van 0,2 tot meer dan 300 hectare) als afstand over de weg (van vlak bij de woning tot ongeveer 5 km) tot het toegangspunt.
	Bezoekgroen op wandel- of fietsafstand	De indicator ‘Bezoekgroen op wandel- of fietsafstand’ geeft weer hoeveel toegankelijke groene ruimte voor recreatie en ontmoeting aanwezig is op wandel- of fietsafstand van de woning. De indicator is opgebouwd uit een aantal deelindicatoren die verschillende combinaties geven van minimumoppervlaktes van het groengebied (aantal ha gaande van 0,2 tot meer dan 300 ha) en een maximumafstand over de weg (gaande van 300 m tot 10 km) tot het toegangspunt ervan. Omdat een toegankelijke groene ruimte dicht bij de woonlocatie vaker gebruikt wordt dan een verder afgelegen groene ruimte, wordt voor elke deelindicator een correctiefactor toegepast o.b.v. een afstandsvervalfunctie, één voor fietsers en één voor wandelaars.	Deze indicator is een verfijning van de 300-component van de 3+30+300 regel, waarbij wordt aangegeven of er al dan niet een groene ruimte van minstens 0,5 ha oppervlakte aanwezig is binnen een straal van 300 m van de woning. Onderzoek wijst evenwel uit dat de meeste mensen grotere groene ruimtes bezoeken die vaak veel verder weg liggen dan 300 m. De indicator “Bezoekgroen op wandel- of fietsafstand” gaat daarom verder door rekening te houden met zowel oppervlakte (van 0,2 tot meer dan 300 hectare) als afstand over de weg (van vlak bij de woning tot ongeveer 10 km) tot het toegangspunt.

Gezonde 3+30+300-groenregel: overzicht van indicatoren

	% inwoners met toegankelijk groen binnen 300 m	De indicator '% inwoners met toegankelijk groen binnen 300 m' geeft weer welk percentage van de inwoners een toegankelijke groene ruimte (met een oppervlakte van minimum 0,2 ha = 20 are = 2.000 m ²) op maximum 300 m afstand van de woning ter beschikking heeft voor recreatie of ontmoeting.	Deze indicator is de originele invulling van de 300-component van de 3+30+300 regel.
	% inwoners met toegankelijk groen binnen 150 m	De indicator '% inwoners met toegankelijk groen binnen 150 m' geeft weer welk percentage van de inwoners een toegankelijke groene ruimte (met een oppervlakte van minimum 100 m ² = 1 are) op maximum 150 m afstand van de woning ter beschikking heeft voor recreatie of ontmoeting.	Deze indicator is een aanvulling op de 300-component van de 3+30+300 regel, waarbij wordt aangegeven of er al dan niet een groene ruimte van minstens 100 m ² (=1 are) oppervlakte aanwezig is binnen een straal van 150 m. Onderzoek wijst uit dat mensen ook gezondheidseffecten ervaren van zeer kleine groene ruimtes op zeer korte afstand van de woning, zoals plantsoenen, pocketparkjes, kleine grasveldjes om burens te ontmoeten...). Dit geldt zeker voor minder-mobiele mensen zoals jonge kinderen, ouderen, mensen met een fysieke beperking, ...
Perceelgroen	/	De indicator 'Perceelgroen' geeft per perceel in Vlaanderen weer hoeveel groene oppervlakte aanwezig is (in m ²) op basis van de Groenkaart Vlaanderen. Dit kan gaan om private percelen (bv. tuinen), maar ook (semi-)publiek toegankelijke percelen (bv. schooldomeinen, domeinen van zorginstellingen, ...). Er wordt in de indicator onderscheid gemaakt tussen hoog groen (vegetatie meer dan 3m hoog) en laag groen (vegetatie minder dan 3 m hoog), waarbij de waarde van laag groen slechts voor de helft van de waarde van deze van hoog groen wordt meegenomen. Toch blijft het opnemen van laag groen nodig.	De indicator perceelgroen is een aanvulling op de 3+30+300 regel waaruit afgeleid kan worden hoeveel privaat groen inwoners in een bepaalde regio gemiddeld ter beschikking hebben. Recent Belgisch en Nederlands onderzoek toont aan dat mensen met een tuin met groen (bomen, planten, gras) gemiddeld gezonder zijn dan mensen zonder groene tuin en dat dit effect sterker is dan de aanwezigheid van groen in de buurt (Krols et al., 2002; de Vries et al. 2025).
Totaalscore groeninteractie voor gezondheid	Totaalscore groeninteractie voor gezondheid	Deze indicator aggregereert enkele van de hierboven beschreven indicatoren tot één samenvattende indicator die de kans weergeeft van de mate waarin inwoners in interactie staan met groen in hun directe en ruimere leefomgeving. De samengestelde groenscore combineert de verschillende componenten met specifieke gewichten: - Zicht op groen - gebouwscore: 15% - Zicht op groen - buurtscore: 15% - Perceelgroen: 20% - Recreatie- en ontmoetingsgroen - bezoekgroen op wandel- of fietsafstand: 50%	Vanuit gezondheidskundig perspectief is de geaggregeerde indicator 'Totaalscore groeninteractie voor gezondheid' relevanter dan de 3+30+300 regel . Ze vat de belangrijkste dimensies van een gezonde groene leefomgeving samen, namelijk nabijheid, zichtbaarheid en toegankelijkheid van groen. Bewoners met groenweelde hebben vaker contact met natuur, bewegen meer, ervaren minder stress en genieten van een beter mentaal welbevinden. Bovendien fungeren groene ruimtes als ontmoetingsplekken, wat bijdraagt aan sociale cohesie, verbondenheid en een gevoel van veiligheid. Grote en goed bereikbare groene ruimtes dragen bovendien bij aan klimaatadaptatie.